

Despre tăcere

Am citit undeva că vorbirea altora (palavrele, discuțiile uzuale fără de care unii n-ar ști cine sînt și ce vor), gluglutarile cotidiene, borborigmele, *frou-frou*-ul uman de zi cu zi te pot umple de o energie „negativă“, te încarcă, te împovărează, te atrag să te miști pe orbite străine, eviscerat. Neputincioasă ureche de cartilagii moi! Deschisă poartă pentru infestare...

Nici un individ care vrea să *asculte*, nimeni care să vrea cu adevărat să spună ceva. Nu i-am înțeles niciodată pe *oamenii Zgomotului*. Mă uit la ei și mă apar tăcînd, încerc să-i oblig astfel să-și ia labele vehemenței inutile de pe mine, să-și retragă armatele sonore de pe un domeniu care nu poate fi cucerit, să oprească susurul ăla care se scurge spre tine și de care te ferești, lăsîndu-l să treacă pe lîngă.

În copilărie mi-a spus o educatoare că sînt un copil încăpățînat. Nu vroiam să povestesc nimic, nu vroiam să vorbesc, să particip la jocurile colective. Nu vroiam să particip în general. Mi-era groază, de fapt, de serbări, de carnavale și tot așa. *În-căpățînat* – adică a sta cuibărit în căpățîna ta, a sta acolo baricadat, ascuns după carcasa de plumb a tăcerii. Ai deasupra... ca o umbrelă galbenă, să zicem. Poate să plouă acum deasupra cu ocări, cu cicăleli, cu mai știu eu ce – nici că-ți pasă.

„Seamănă cu bunicu-său“, mîrîie o mătușă, fiindcă n-aveam chef să povestesc ce fac pe la școală, ce citesc sau mai știu eu ce. Seamă cu bunicu' Nicolae, mă gîndeam și eram

onorată, îmi venea să mă ridic în picioare din respect (pentru mine și pentru bunicu'). Bunicu' Nicolae obișnuia să stea pe un scăunel cu trei picioare, își ținea capul în mâini și se uita în gol, fără să spună nimic. Parcă era o statuie respirînd. Și, cînd spunea ceva, vocea lui, cuvintele lui aveau ecou ani întregi în mintea mea. Doar eu rezistam, dintre nepoți, lîngă liniștea lui. Nu era ușor să fii vecin cu liniștea lui. Nu era ușor deloc să știi să *taci* și tu acolo, atîta cît te țineau puterile. Mă uitam la el. Era un bătrîn frumos, fusese un bărbat frumos. Stăteam lîngă el: „Bunicule, semăn cu tine“, spuneam doar pentru mine. Și ceva care aduce cu orgoliul, cu vanitatea – dar nu-i nici una, nici alta – îmi umplea pieptul.

Priveam cîndva o gură vorbitoare. Pentru că nu spunea nimic sau pentru că știam ce urmează să spună, gura aceea era o bucată de carne cu dinți și cu limbă. Un plescăit era legato-ul dintre fraze monotone. Nu știu de ce corpul meu suferea (ca un cîine, cum se zice). O mînă o mîngîia consolator pe cealaltă.

Am 14 ani și refuz să „dialoghez“. Am 20 de ani și refuz să „dialoghez“. Stai între oameni și folosești un truc din copilărie: *scutul albastru, de oțel*. Asta era o invenție a mea veche. De cîte ori treceam pe lîngă lăzile de gunoi, pe lîngă vreo mortăciune sau altceva care m-ar fi putut „contamina“, inventam rapid, mental, un fel de scut, o distanță albastră între mine și diferite obiecte (sau persoane) neplăcute. Un fel de aură de o consistență ca a metalului, dar totuși abstractă. Uneori scutul se lățea, îmi învelea corpul, se transforma într-o sferă izolatoare. Se-nîmplă, mai mult în joacă, să-l folosesc și acum. Pun între mine și persoana din fața mea, care mă plictisește, care torăie și mă îmbucătățește, o distanță rece și albastră. Nu mai aud. Sînt foarte departe.

Cineva vorbește despre nu știu ce. Ezită, se bîlbîie, își caută cuvintele. Respiră în timp ce vorbește. Vorbește *din el*. Încep să mă apropiu. Cu ochiul lui „termoscopic“, creierul meu simte „prada cea caldă“, corpul viu al cuvintelor lui, fragranța cuvintelor *adevărare*. Ascult. Somatizez. Parcă m-aș asculta pe mine (vibrato undeva în plex).

Caut – ca întotdeauna – pe cineva care să mi se opună cu o coerență personală. Prietenii mei m-au contrariat, n-au ținut să mă convingă de nimic, m-au surprins, obligîndu-mă să fiu *întreagă*, mereu altfel și totuși mereu neschimbată. Sandu venea cu abulia lui strălucitoare și-n abulia lui mă recunoșteam pe mine de la o poștă. Mă contemplan privindul și căpătam forță și direcție. Venea Feli cu veselia ei, dînd cu tifla la toate, ironizînd cu inteligența ei cinstită. În jurul rîsului ei ființa mea se agăța ca o iederă fericită. Îl ascultam pe Alexuțu cu filozofia lui despre superficialitatea și profunzimea suprafețelor, trecea de la una la alta făcînd volute, ca un fluture bariolat și infidel, vorbea despre filme, despre cărți inaccesibile, se pisicea „intelectual“, vocea lui era leneșă și ideile – un ghem strălucitor pe care-l întorcea pe toate fețele. Închideam telefonul și lumea îmi părea suprafață, expresie pură, nedeterminată. Ceva din mine, ca un vîrtej, dansa în lumea asta *nouă* ca pe un patinoar. Venea Dodoloi cu paradoxurile și perplexitatea ei. Cu mutra și cu vocea ei de rață. Îmi punea întrebări aiurea care mă suspendau, mă răsturnau. Îmi debloca înțepenirea, mă umaniza. „Plec“, îmi spunea la un moment dat. „Ești azi pe un cerc ce nu mă interesează. Rearticulează-te!“ Și chiar pleca, după ce îmi trîntea cîte un mesaj sibilinic. Și nici nu pricepeam despre ce fel de „cercuri“ e vorba. Venea Ceri cu felul ei abrupt de a fi, de nu mai înțelegeai nimic. Și-apoi toate se reășezau într-o ordine nouă, curată. Venea Dan cu principiile lui și principiile astea geometrizau zumzetul haotic, aglomerările dezordonate. Venea Cristina și dezordinea începea să aibă înțelesuri și logică. Venea

Marius și era haios. Venea Andrei și ne hlizeam și pulbere se alegea de toate cele găunoase. Venea Caius și-mi vorbea de „ceață“. Venea și Carmen și totul se-mblânzea. Întîlnirile cu ei: recristalizări după lungi lichefierii. Le sînt adînc recunoscătoare, fiecăruia în parte. Și amintesc de ei pentru că vorba lor era acea mătase rară de liniște care dublează plăcerea de a asculta (și nu doar cu urechea). Le sînt recunoscătoare pentru că, în prezența lor, simt că n-am nici o obligație să vorbesc. Pot să tac liniștită. Și-atunci vorbesc.

Nu-mi plac sindrofiile. Acolo vorbirea e cu adevărat dizolvantă. Asculți lucruri răs-știute. Nu-ți găsești locul. Vine spre tine cineva. Asta-ți lipsea! Acuma musai să zici ceva. Uneori e plăcut: te legeni pe ritmul vocilor ca pe valuri, sorbind un alcool dulce. Licoarea diafanizează lumea și cere lucruri mai subtile, un *al-kohl* sau doar tăcere. Treci, te plimbi, ca martor, de la o conversație la alta. Se bîrfește și asta te cocoșează, te divizează. Mă lipesc de cel mai tăcut. Stau lîngă el. Mă solidarizez și-n solidaritatea asta tăcută sînt multe cuvinte.

Îmi trece prin cap că oamenii nu au, de fapt, nevoie să comunice. Așa îmi explic holbatul la televizor, felul în care se atașează ei de vorbirile *indiferente*. Ascult un profesor. Neutru. Toți iau notițe, ca niște proști. Discursul lui e clar, ce-i pasă? Știe că va fi ascultat două ore, fără să fie întrerupt. Îl contrazic tot timpul pe muștește. E un joc care-mi dă satisfacții. Trag niște „piese“ din ce spune. Le învîrt la nesfîrșit ca pe pătrățelele colorate și amestecate din cubul *Rubic*.

Stau și îi ascult pe oameni vorbind. Auzul meu e, uneori, „contemplativ“. Vorbirea e muzică: jazz, impromptu, melodii sentimentale, romanețe, hard-uri, hit-uri efemere. Rețin sau nu melodia ființei din fața mea. Rețin, din păcate, și șlagăre tîmpite, cum se întîmplă. Ascult. Practic frenetic tăcerea.

Am 27 de ani. Le vorbesc unor domnișoare. Despre o carte. Sînt plătită pentru asta. Brusc îmi aduc aminte că... vorbesc și n-am chef să mai zic nimic. Aud ce spun ca în căști, stereofonic. Fac zgomot și mă topesc ca o lumînare. Mai am o jumătate de oră. Nu știu ce e în capul domnișoarelor (cu cîțiva ani mai tinere decît mine). Creierul meu sîngerează. Nu mai vreau să continuu numărul. Sînt tot mai absentă în ceea ce spun. Mă animalizez.

18 ani. Nu pot să vorbesc pentru că nu am destul timp. Refuz să vorbesc în asemenea condiții. Omul din fața mea e grăbit. Refuz să vorbesc pentru că ar trebui să simplific, ar trebui să elimin și golurile, pauzele necesare. Asta m-a făcut, poate, să scriu, din cînd în cînd. Liniștea își are aici rostul ei, ca vidul din oasele păsărilor care zboară, ca goul din masa lemnoasă a instrumentelor muzicale. Și tot așa... Tac în fața celor care mă cunosc aproximativ. Tac de sting. Apoi recuperez. Mă răzbun spunînd chestii inadmisibile fireștii judecăți. Sau, dacă recunosc aceeași specie în cel din fața mea (făcînd adeseori confuzii regretabile), încep să spun lucruri pe care doar unui prieten vechi le-aș spune sau unui total-străin.

Ai 18 ani. Și 28. Înconjurată de oameni care au uitat că au o *viață personală*. Așa m-am trezit într-o zi să-i reproșez cuiva care vorbea „în afara lui“. Îi recunosc de la o poștă pe cei care vorbesc fără ei. Pot să turuie pe orice subiect, sînt tari în orice domeniu, au pregătite cîteva „compleuri“ de sfaturi inutile, au în frigiderele minții lor mereu cîteva semipreparate de bază (pe care n-au decît să și le-nghită singuri!). Stau în mijlocul unui spectru albastru, metalic. Vorbînd așa, de kiki, nu fac decît să otrăvesc ființele ciudate care mă compun și care găsesc tot felul de forme de răzbunare (și atunci fac gafe, încurc lucrurile, nu-mi amintesc anumite lucruri banale sau – groaznic! – mă

„stereofonizez“). Și una dintre ele, mai demnă decît mine, mai tînără, face ceva peste voința mea: contrazice. Și cînd nu contrazic, mă infantilizez cu bună știință. Deconcertați, oamenii din fața mea se relaxează, zîmbesc sau se cară. Am domesticit între timp sălbăticiunea aia care mă umplea de penibil, dar care, în impulsul ei spontan, avea întotdeauna dreptate. În două rînduri mi-a făcut-o. Ascultam odată niște indivizi închipuiți sporovăind. Am avut în față, o clipă, imaginea unor păsări netoate și împăunate. Am rupt-o la fugă. A trebuit să găsesc, mai apoi, explicații. A doua oară pe stradă, într-un grup: mă simt în plus, realizez că n-am nici o treabă cu ei, că sînt într-o haită străină. O zbughesc spre mirarea tuturor. Cineva aleargă după mine, încercînd să înțeleagă ce s-a întîmplat. De parcă eu aș ști. O zbughesc acum altfel. Fac un salt imaginar într-un golf de tăcere. Trag perdeluța invizibilă între mine și ei. Zîmbesc cuminte ca un Budha cu ochelari.

Am 16 ani. Citesc. Îmi plac mai mult cărțile decît oamenii. Ele – cele adevărate – nu vor să te convingă de nimic, nu vor să aibă „dreptate“. Asculți vocile cărților. Dacă nu se potrivesc cu vocea ta interioară, le-nchizi. Și nimeni nu se supără pe tine.

Am 6 ani. Stau în mijlocul unor femei. Ele povestesc fel de fel și rîd. Stau întinsă pe o canapea. Mi-e somn. Mă legăn pe vocile lor. Sînt ca într-un cocon cald și cețos. Nu-i fericire mai mare. Și fericirea asta n-aș vrea să se mai termine. Alunec în somn pînă departe pe un culoar colorat, parfumat. Am zece mame în jurul meu. Veghea lor *feminină* nu se compară cu nimic pe lume.

Am 4 ani. Țin în brațe un balon mare și galben. Îmi opresc obrazul pe el. Înăuntru e liniște. Înăuntru se află închisă tăcerea plutitoare pe care eu o țin acum în brațe. Tăcerea e rotundă și are culoare galbenă. Îi dau drumul în lume.